

Praca z dzieckiem niepełnosprawnym - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Praca z dzieckiem niepełnosprawnym
Kod przedmiotu	05.6-WP-PEDP-PZDN
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie
Laboratorium	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Ukazanie swoistych cech dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Omówienie sytuacji szkolnej dzieci z różnymi niepełnosprawnościami. Przedstawienie założeń wybranych metod pod kątem pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Ukazanie możliwości wykorzystania metod w praktyce. Uwrażliwienie studentów na problemy dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin w środowisku szkolnym i lokalnym oraz konieczność pomocy w ich rozwiązywaniu.

Wymagania wstępne

Znajomość problematyki celów, zasad, metod z zakresu teoretycznych podstaw wychowania, dydaktyki ogólnej oraz terapii pedagogicznej.

Zakres tematyczny

Wykłady

Wybrane aspekty edukacji i społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych (system kształcenia dzieci niepełnosprawnych w Polsce, formy społecznej integracji, przejawy integracji dziecka z rówieśnikami, bariery społecznej integracji). Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci z wybranymi rodzajami niepełnosprawności w roli ucznia i kolegi (pojęcie i klasyfikacja dzieci niepełnosprawnych, charakterystyka specyficznych właściwości dzieci niepełnosprawnych). Zasady pracy z dziećmi z niepełnosprawnością. Wspomaganie rodziców dzieci niepełnosprawnych: sytuacja rodziców wychowujących niepełnosprawne dzieci, formy wspomagania rodzin.

Ćwiczenia

Charakterystyka trudności rozwojowych dzieci z niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, przewlekłe chorych, niedowidzących i niedosłyszących, ze spektrum autyzmu. Metdy pracy z dziećmi z niepełnosprawnością: metoda ruchu rozwijającego W. Sherborn; metody relaksacyjne: technika relaksacji według Jacobsona, według Winterberga, według Polender; metoda ośrodków pracy oraz metoda stacyjna; metoda P. Denisona; metoda dobrego startu; uczenie się we współpracy; metoda żywiołów, pedagogika zabawy.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Laboratoria – metoda projektu, praca w grupach, metoda ćwiczeń.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Jest otwarty na współpracę z innymi osobami (psycholog, logopeda, pracownik socjalny, rodzic i inni) w procesie rozwiązywania problemów dzieci niepełnosprawnych	K_K07	dyskusja	- Wykład - Laboratorium

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi opisać specyficzne właściwości dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które utrudniają funkcjonowanie w roli ucznia i kolegi, wyjaśnić złożoność sytuacji rodziców dzieci niepełnosprawnych, a także omówić formy wspomagania rodzin	K_W05	kolokwium	- Wykład - Laboratorium
Umie przeprowadzić zajęcia z wykorzystaniem wybranej metody	K_U02	- kolokwium - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium
Potrafi omówić założenia, zasady organizacji, zalety oraz wady poznanych metod	K_W16	kolokwium	Laboratorium
Jest wrażliwy na problemy dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców oraz wykazuje się wobec nich otwartością oraz poszanowaniem godności	K_K04	dyskusja	- Wykład - Laboratorium
Potrafi ocenić przydatność metody pod kątem pracy z niepełnosprawnymi dziećmi	K_U09	- kolokwium - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium

Warunki zaliczenia

Wykład

Test sprawdzający wiedzę z wykładów na zaliczenie (zal.). Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie minimum 60% punktów przewidzianych testem. Studenci mogą na zaliczenie wykładu przygotować krótką prezentację lub film edukacyjny na wybrany temat.

Laboratoria

Zaliczenie laboratorium: (1) realizacja projektu zaliczeniowego, tj. zreferowanie założeń wybranej metody, przygotowanie odpowiednich środków dydaktycznych oraz przeprowadzenie zajęć praktycznych (praca w grupie). Kryteria oceny (2-5): a) rzetelność analizy problematyki, b) komunikatywność przekazu, c) środki dydaktyczne, c) atrakcyjność zajęć praktycznych d) poprawność metodyczna. Ocena za projekt stanowi średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, (2) Kolokwium z wiedzy dotyczącej znajomości swoistych cech dzieci niepełnosprawnych oraz omówionych na zajęciach metod. Kryteria oceny: ocena niedostateczna 0-59% odpowiedzi, dostateczna 60-79%, dobra 80-89%, bardzo dobra 90-100% odpowiedzi.

Ocena końcowa

Ocena końcowa: uzyskanie zaliczenia z wykładu oraz średnia arytmetyczna ocen uzyskanych na laboratoriach.

Literatura podstawowa

1. Dykik W., Szychowiak B., red., Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej: przewodnik metodyczny, Poznań 2001
2. Kowalik S., red., Psychologia ucznia i nauczyciela: podręcznik akademicki, Warszawa 2011.
3. Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2010
4. Maciarz A., red., Z teorii i badań społecznej integracji, Kraków 1999.
5. Obuchowska I., red., Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa 1995.

Literatura uzupełniająca

1. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnyska M., Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka, Warszawa 1992.
2. Doroszeńska J. Pedagogika specjalna, Wrocław-Warszawa 1989.
3. Dzionek E, Gmosińska M., Kościelniak A., Szwałkajzer M., *Kinezylogia edukacyjna*, Kraków 2010.
4. Krause A., *Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej*, Kraków 2010.
5. Lovaas O.I., *Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo*, Warszawa 1993.
6. Tomkiewicz-Bętkowska A., Krztoń A., *ABC pedagoga specjalnego*, Kraków 2008.

Uwagi

